

Na temelju odredbe članka 61. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, broj 59/96, 94/96, 114/03, 100/04, 86/08, 116/08 i 75/09) i članka 32. Statuta Splitsko dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, broj 11/09), Župan Splitsko-dalmatinske županije 10. lipnja 2010. donio je

PLAN EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA ZA UPRAVNA TIJELA SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

1. OPĆENITO

Planom evakuacije i spašavanja Splitsko-dalmatinske županije (u daljnjem tekstu: Plan) se utvrđuje organizacija, postupci i mjere za osiguranje brzog, učinkovitog i u odnosu na značajke nastalog događaja primjerenog načina evakuacije i spašavanja ljudi i dobara iz građevina Upravnih tijela Splitsko-dalmatinske županije.

Plan ima zadatak da u slučaju požara, eksplozije, havarije i drugog događaja na lokacijama Upravnih tijela Splitsko-dalmatinske županije, Domovinskog rata 2 i 4 te Bihaćka 1, Split, predvidi organizaciju evakuacije i spašavanja zaposlenih i drugih osoba koje se mogu zateći u građevinama, te spašavanje materijalnih dobara.

Tehnički uvjeti za provođenje evakuacije odnose se na uređenje i održavanje putova evakuacije unutar građevina, putova za pristup građevinama, uređaja za dojavu opasnosti i davanje alarma, označavanje putova evakuacije pločama upozorenja i nužnom rasvjetom.

U smislu ovog Plana:

EVAKUACIJA podrazumijeva unaprijed programirani i organizirani način napuštanja ugroženih i drugih prostora i prostorija, prije nego nastupi opasnost za život i zdravlje radnika.

To je i opasnim događajem uvjetovano, samostalno i organizirano kretanje ugroženih osoba, odnosno premještanje materijalnih dobara s kritičnih na sigurna mjesta. Organizirano se kretanje provodi isključivo uobičajenim prometnicama unutar građevina.

SPAŠAVANJE podrazumijeva provođenje radnji kojima se osobama zatečenim u ugroženim radnim i drugim prostorima i prostorijama pruža pomoć u napuštanju tih prostorija i prostora, kada slijedom okolnosti nastalih iznenadnim događajima sami ne mogu napustiti prostorije, odnosno prostore, a da pri tome ne dovedu u opasnost svoj život.

Proces evakuacije i postupci spašavanja provode se prije, tijekom ili nakon događaja koji ugrožavaju živote ili zdravlje ljudi, odnosno štete materijalnim dobrima.

Opasni događaji koji mogu nastati, te ugroziti prisutne osobe i imovinu, različiti su po nastanku, trajanju, intenzitetu i posljedicama.

Moguće je pretpostaviti nastanak slijedećih događaja:

- požar,
- eksplozija,
- potres,
- teroristički čin.

Split, svibanj 2010.

Ugrožavanje života i zdravlja ljudi ostalim elementarnim nepogodama ili drugim većim nesrećama manje je vjerojatno.

RADNIK-CA u smislu Zakona o radu ("Narodne novine" broj, 149/09) su službenik-ca, namještenik-ca.

2. OSNOVNI PODACI O OBJEKTU

2.1. Lokacija, opis radnih aktivnosti

Radna aktivnost: riječ je o upravnom objektu, pa se osim navedenog broja službenika u nekom trenutku može očekivati najviše još 30% veći broj posjetitelja (stranki) nego što je broj službenika.

Upravna tijela Splitsko-dalmatinske županije smještena su u dijelovima prostora samostojeće trokrilne (sastoji se od tri povezane građevine koje su približno jednake) upravne zgrade savremene gradnje, te izdvojenog prostora na trećem katu susjedne stambeno-poslovne zgrade u splitskoj upravnoj zoni.

Glavna trokrilna zgrada smještena je sjeveroistočno od križanja Ulice Domovinskog rata i Vukovarske ulice, a susjedna stambeno-poslovna zgrada jugozapadno od navedenog križanja. Postoji više ulaza u trokrilnu glavnu zgradu, prema priloženom nacrtu. Glavni ulaz nalazi se u prizemlju na sredini zapadne strane središnjeg krila na adresi Domovinskog rata 2, odnosno za prostor na trećem katu sjevernog krila glavni ulaz je na adresi Domovinskog rata 4. Prostor u Biháčkoj 1 ima samo jedan ulaz sa ulice.

Prostori Upravnih tijela Splitsko-dalmatinske županije sastoje se od uredskih (uređi i arhive dokumentacije) i pomoćnih prostorija (sanitarije, čajne kuhinje, tehnički prostori i slično) smještenih u podrumskom dijelu trokrilne zgrade, na prizemlju i prvom katu središnjeg objekta trokrilne zgrade, te na četvrtom i petom katu navedene središnje zgrade. Dio prostora smješten je na trećem katu sjeverne krilne zgrade, prema priloženom nacrtu.

Prostori su povezani stubištima. Svaka krilna zgrada ima stubište koje povezuje sve etaže, a središnja zgrada ima i dizala koja povezuju sve etaže.

Prostor u Biháčkoj 1 ima stubište koje povezuje sve etaže sa prizemljem i izlazom na otvoreni prostor, prema priloženom nacrtu.

U prizemnoj etaži riješen je pješćaki prilaz posjetitelja.

Da bi u slučaju požara vatrogasne jedinice mogle izvoditi akciju gašenja, osiguran je pristup građevini s ulice sa svake strane građevine. Položaj građevine, prostor oko nje i javne prometne površine osiguravaju uvjete za brzu intervenciju u akcijama gašenja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom, brzo i efikasno pristupanje vatrogasnih vozila sa upotrebom posebnih vatrogasnih sredstava i opreme, kao i pristup vozila prve pomoći. Obzirom na prostor oko građevine moguće je napadati eventualni požar sa svih strana s udaljenosti koja je manja od 12 m.

Posjetiteljima je omogućen pristup u uredske prostore glavnim stubištem i dizalom.

Podrumski prostor nije namijenjen za stranke. Tu je smješten jedan ured, arhiva i bar. Pristup u podrum je omogućen glavnim i pomoćnim stubištem te dizalima.

U prizemlju su smješteni ulazi/izlazi iz objekta, prema priloženom nacrtu. Odatle posjetitelji imaju pristup na stubišta i u dizala. Komunikacija među katovima riješena je stubištem i dizalima, a postoji i mogućnost kretanja iz jednog krila u drugo preko različitih etaža.

Visina zgrade od pločnika je +20m (prizemlje + pet katova).

Prema visini objekt ne spada u visoke objekte sukladno Pravilniku o tehničkim normativima za zaštitu visokih objekata od požara (SL 7/84:“Prostori za boravak ljudi čiji su podovi najvišeg kata najmanje 22 m iznad najniže kote terena na koji je moguć pristup“).

2.2. Organizacijske jedinice:

U funkcionalnom smislu Upravna tijela Splitsko-dalmatinske županije podijeljena su prema izdvojenim prostorima i katovima. U tom smislu treba organizirati evakuaciju prostora te za svaki izdvojeni prostor zadužiti osobu za nadzor provođenja procesa evakuacije.

2.3. Broj radnika i zaposjednutost građevine

Ukupan broj zaposlenih u prostorima Upravnih tijela Splitsko-dalmatinske županije u Splitu je trenutno 143 osobe. Rad u Upravnim tijelima se odvija u jednoj smjeni u vremenu od 7-16h.

Ukupan najveći broj osoba (posjetitelji i djelatnici) koje se jednovremeno mogu zateći na lokaciji Upravnih tijela je približno 200 osoba.

2.4. Ukupna površina građevinskih dijelova

Ukupna korisna površina uredskih prostora Upravnih tijela Splitsko-dalmatinske županije je oko 2100 m².

Sav prostor predstavlja jedan požarni sektor, odnosno nema posebnih požarnih sektora.

Požarnim sektorima smatramo prostorije ili skupine prostorija koje su u požarnom smislu odvojene od okoline, tako da će u slučaju požara širenje plamena i dima u okolne sektore biti zaustavljeno.

2.5. Popis i namjena radnih prostorija

Dio namijenjen zaposlenicima Upravnih tijela Splitsko-dalmatinske županije

Osnovna namjena Upravnih tijela je upravna djelatnost pa se radni prostor sastoji uglavnom od ureda. Dakle, prostor se načelno sastoji od:

- prostora horizontalne i vertikalne komunikacije,
- uredskih prostora.

Dio namijenjen posjetiteljima (strankama)

Posjetitelji se zadržavaju u prostorima gdje su smješteni zaposlenici Upravnih tijela Splitsko-dalmatinske županije koji rješavaju njihove potrebe, to jest koriste već navedene prostore ureda i komunikacijskih prostora.

Servisni dio

Servisni dio Upravne zgrade može se podijeliti u nekoliko načelnih cjelina i to:

- pješački i dostavni prilaz,
- skladišni prostori i arhive,

- horizontalne i vertikalne komunikacije,
- servisni dio za pripremu hrane te održavanje higijene,
- tehnički prostori (kotlovnica, sobe sa serverima i slično).

Servisni dio za održavanje čistoće sastoji se od skladišta sredstava za čišćenje i prostorija za čistačicu.

2.6. PUTEVI EVAKUACIJE

Podrum

U prostoru podruma se u jednom trenutku može zateći maksimalno 4 osobe.

Obzirom na raspored prostorija, njihovu međusobnu povezanost, kao i broj izlaza evakuacija osoba iz bilo kojeg dijela podruma ne predstavlja gotovo nikakvu prepreku. Iz prostorije podruma osobe se evakuiraju korištenjem glavnog stubišta širine kraka 195x32cm koje vodi do pomoćnog ili glavnog izlaza u prizemlju ili pomoću pomoćnog stubišta širine kraka 100cm koje vodi do kliznih vrata kojima se izlazi na otvoreni prostor.

Najudaljenije mjesto od spomenutih izlaza iznosi ispod 25m, što osigurava brzu i sigurnu evakuaciju.

Prizemlje

U prostorima na prizemlju se u jednom trenutku može se zateći maksimalno 40 osoba.

Obzirom na raspored prostorija, njihovu međusobnu povezanost, kao i broj izlaza, evakuacija osoba iz bilo kojeg dijela prizemlja ne predstavlja gotovo nikakvu prepreku. Iz svih prostorija u prizemlju osobe se evakuiraju preko glavnog (zapadnog) ili pomoćnog (istočnog) izlaza direktno na otvoreni prostor. Moguć je i izlaz u susjedna krila zgrade.

Ulaz u dizalo postoji u prizemlju, podrumu i na katovima, ali u slučaju požara zabranjena je upotreba dizala te su postavljeni odgovarajući natpisi.

Najudaljenije mjesto od spomenutih izlaza iznosi oko 20 m što osigurava brzu i sigurnu evakuaciju.

Katovi

Na katovima u se u jednom trenutku može se zateći maksimalno od 50 osoba na prvom katu do 30 osoba na ostalim katovima (ovo vrijedi i za lokaciju Bihaćka 1).

Obzirom na raspored prostorija, njihovu međusobnu povezanost, kao i broj izlaza, evakuacija osoba iz bilo kojeg dijela kata ne predstavlja gotovo nikakvu prepreku. Iz svih prostorija na katu osobe se evakuiraju preko glavnog stubišta krilne zgrade (širine kraka 158x32cm) u prizemlje i odatle direktno na otvoreni prostor (kroz glavni ili pomoćne ulaze u zgradu). Stubište u Bihaćkoj 1 ima širinu kraka 119x32cm.

Najudaljenije mjesto od spomenutih izlaza iznosi oko 20 m što osigurava brzu i sigurnu evakuaciju.

Izlazi kao i putovi evakuacije za svaku etažu i prostor dani su u grafičkom dijelu Plana.

2.7 ZAPOSJEDNUTOST PROSTORA, MOGUĆNOST EVAKUACIJE

Prema požarnom opterećenju objekta određuje se potreban broj izlaza i njihovo dimenzioniranje. Proračunato požarno opterećenje (prema HRN U.J1.030) je nisko (<1000 MJ/m²). Možemo pretpostaviti da će se u prostorima nalaziti maksimalno oko 200 korisnika u istom trenutku.

NAMJENA PROSTORA	OKUPACIJSKI FAKTOR	BROJ OSOBA (približno)
2100 m ²	1 osoba / 10,5 m ²	200

Potrebni kapacitet izlaza:

Ravni dijelovi puta evakuacije i rampe	0,5 cm/osobi
Stubišta	0,8 cm/osobi

Iz prostora se predviđa evakuacija sa katova za oko 30 osoba po katu, pa potrebna širina izvedenih stubišta znatno premašuje potrebni minimum.

Izvedena širina postojećih glavnih stubišta krila je 158x32cm (širina kraka glavnog jednokrakog stubišta sa trakom protiv klizanja) što zadovoljava potrebnu širinu stubišta.

U prostorima se može nalaziti ukupno oko 200 osoba pa izvedena širina izlaza iz prizemlja od 3x150cm zadovoljava potrebnu širinu izlaza.

Sva vrata koja se ugrađuju na putovima evakuacije otvaraju se prema smjeru evakuacije, neće imati mogućnost zaključavanja i otvarati će se u smjeru izlaza.

Brave na vratima koja se nalaze na izlaznim putovima moraju biti tako napravljene da omogućavaju otvaranje vrata pritiskom bilo kojeg dijela tijela čovjeka na dio vrata u visini brave.

Dužine pristupnih prostora su ispod 30 metara, a širina evakuacijskog puta je dovoljna da je evakuacija omogućena bez teškoća, jer su projektirana i izvedena tehnička rješenja koja omogućavaju osobama koje borave u objektu, u slučaju potrebe brzu i nesmetanu evakuaciju. Horizontalne plohe evakuacijskog puta, odnosno podovi su ravni, u istoj ravni bez mogućnosti zapinjanja i klizanja, obloženi negorivim materijalima čime se sprječava razvijanje dima i toksičnih plinova, ili obloženi materijalima klase gorivosti A1 i A2 (prema točki 10.2. NFPA 101).

Na evakuacijskim putovima postavljene su dobro uočljive standardizirane oznake za smjer kretanja za bijeg iz zgrade (prema HRN ISO 6309).

Dizala nisu predviđena za evakuaciju. Na njima se nalaze odgovarajući upozoravajući natpisi: „Ne koristiti u slučaju požara!“.

Evakuacija osoba koje trebaju pomoć pri evakuaciji iz objekta treba se prema izvedenim putovima evakuacije i komunikacije te izlazima odvijati nesmetano, jer su isti projektirani u skladu s prostornim standardima i normativima za sprječavanje arhitektonskih i urbanističkih barijera.

Upravna tijela Splitsko-dalmatinske županije na vidnom mjestu u blizini ulaza moraju imati istaknute upute za slučaj nastanka požara i plan prostora Uprave sa označenim:

- stubištima i izlaznim putovima,
- mjestima na kojima su smješteni vatrogasni aparati,
- mjestom na kojem je smještena glavna sklopka napajanja Uprave električnom energijom,
- mjestom smještaja vatrodojavnih tipkala,
- instalacijama i prostorima povećanog rizika za nastanak požara u objektu.

Pored navedenog na katovima Upravne zgrade je postavljen pojednostavljen plan kata, u blizini ulaza na kat, sa označenim izlaznim putovima u slučaju nužde.

Uz ovakvu organizaciju prostora građevine te uz postavljene obavijesti i upute prema izlazima, ispunjene su pretpostavke za sigurnu i pravovremenu evakuaciju iz građevine.

3. DEFINICIJE I POJMOVI

3.1. Požarni sektor

Požarni sektor je dio građevine odijeljen od ostalih dijelova građevine građevinskim konstrukcijama i elementima (zidovima, stropovima, vatrootpornim vratima, ventilacijskim zaklopkama i dr.) koji imaju određenu otpornost na požar.

3.2. Put za izlaženje

Putom za izlaženje smatra se neprekinuti put od ma koje točke u zgradi ili objektu do otvorenog vanjskog prostora na razini tla a sastoji se od tri posebna različita dijela:

- a) pristupni put od izlaza,
- b) izlaz,
- c) put udaljavanja od izlaza.

Pod putom izlaženja razumijeva se okomiti i vodoravni put, a može uključivati prostoriju, vežu, hodnik, predvorje, prolaz/pasaža/, stepenice, rampe, i druge vrste puta.

- a) Pristup izlazu je dio puta za izlaženje koji vodi do izlaza.
- b) Izlaz je onaj dio puta za izlaženje koji je od površine zgrade /iz koje treba pobjeći/ odjeljen zidovima, podovima, vratima ili drugim načinom koji osigurava zaštićen put potreban osobama da s odgovarajućom sigurnošću izađu na slobodni prostor izvan zgrade.
- c) Prostor za udaljavanje od izlaza je onaj dio puta izlaženja između završetka izlaza i slobodnog prostora izvan zgrade na razini tla.

3.3. Javni put

Javni put je svaki dio zemljišta, neograničen po visini, širine od 3 metra i prikladan za slobodan prolaz ljudi.

3.4. Zgrada

Objekt zatvoren vanjskim zidovima ili požarnim zidovima, podignut i sastavljen od određenih građevinskih elemenata i namijenjen kao sklonište, nastamba za zaštićivanje osoba, pokretne imovine ili imovine bilo koje vrste.

3.5. Podrum

Svaka etaža ili nivo poda ispod prizemlja ili ulične razine.

3.6. Vatrootporna vrata

Vatrootporna izvedba vrata, uključivo okvir i metalni pribor koji u standardnim uvjetima testa udovoljava zahtjevima za zaštitu od požara na lokaciji gdje ga treba postaviti.

3.7. Stepenišni krak

Kombinacija nanizanih gazišta i stepenica između jedne etaže ili etaža ili dvaju uzastopnih odmorista.

3.8. Razina poda

Gornja površina nižeg poda etaže, bilo da je stvarno horizontalna, ili ima lagani nagib da se savladaju razlike u visini. U razinu poda uključuje se i svaki uzdignuti ili udubljeni dio poda koji nije viši ili niži od 90 cm od glavne razine poda, a arhitektonski čini dio iste etaže.

3.9. Zaštitna ograda

Okomita zapreka duž izloženih rubova, npr. na stepeništima, balkonima i sl.

3.10. Rukohvat

Motka ili cijev, koja služi ljudima da se za njih pridrže rukama. Rukohvat pogodne izvedbe može poslužiti kao dio zaštitne ograde.

3.11. Etaža

Onaj dio zgrade između gornje površine nekog poda i gornje površine poda koji je neposredno iznad njega, dok je najviša etaža onaj dio zgrade između gornje površine najvišeg poda i površine krova iznad njega.

3.12. Ulica

Svaka javna saobraćajnica /ulica, cesta, avenija, bulevar/ široka 9 metara i više, koja je namjenjena ili služi ljudima za javnu upotrebu i pristupačna je javnoj vatrogasnoj postrojbi za gašenje požara. Zatvoreni prostori i tuneli, pasaže i sl., čak i kada služe za promet vozila i pješaka, ne smatraju se ulicama.

3.13. Razina zemlje

Svaka razina etaže ili poda, pristupačna s ulice ili s vanjske strane zgrade na kosini, kojoj razina poda na glavnom ulazu nije više od 50 cm iznad, ili više od 30 cm ispod razine ulice ili razine kosine na tim točkama, te tako uređena i korištena se smatra prizemljem.

3.14. Vertikalni otvori

Otvori kroz podove za stepeništa, dizala, i sl., te za potrebe rasvjete i ventilacije.

3.15. Krug

Otvoreni, nezaposjednuti prostor, ali ne dvorište, potpuno slobodan.

3.16. Dvorište

Otvoren, nepokriven i slobodan prostor, otvoren prema nebu, ograđen sa dvije ili više strana vanjskim zidovima zgrade. Unutrašnje dvorište ograđeno je sa svih strana vanjskim zidovima zgrade ili vanjskim zidovima i graničnim linijama na kojima su zidovi dopušteni.

4. OPASNOSTI KOJE MOGU ZAHTIJEVATI POTREBU ZA PROVODJENJEM EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA

Na temelju provedene analize izvršena je procjena ugroženosti od pojedinih iznenadnih događaja u prostorima Upravnih tijela Splitsko-dalmatinske županije, koji se analiziraju i razrađuju ovim Planom.

Radnike i posjetitelje Upravnih tijela Splitsko-dalmatinske županije mogu ugroziti sljedeći događaji:

4.1. Požar

4.1.1. Trajanje:

- do nekoliko sati, što ovisi o geometrijskim karakteristikama ugroženih prostora i njihovoj povezanosti, količini i požarnim svojstvima prisutnih gorivih materijala, dotoku zraka, početku i efikasnosti gašenja.

4.1.2. Opasnosti i posljedice:

- opasno djelovanje topline, dima i otrovnih plinova na prisutne osobe, već u tijeku prvih minuta trajanja požara,
- opasnost od paničnog ponašanja ljudi,
- oštećenje ili uništenje materijalnih dobara, djelovanjem požara ili primjenom vode ili pjene kao sredstva za gašenje.
- oštećenja ili rušenja konstruktivnih elemenata zgrade, ovisno o njihovoj otpornost na požar i temperaturnom režimu samog požara.

4.1.3. Evakuacija

- izravno ugrožene osobe započinju se evakuirati spontano,
- u najkraćem vremenu treba evakuaciju organizirati kao normalno kretanje prisutnih osoba s ugroženih, na sigurna mjesta putem normalnih komunikacija unutar objekta,
- **posebno** treba kontrolirati opasnost od pojave paničnog ponašanja.

4.1.4. Spašavanje

provodi se u situacijama kada su djelovanjem požara blokirani putovi ili izlazi za napuštanje ugroženih prostora, a u najkraćem vremenu sa snagama i sredstvima koji odgovaraju nastaloj situaciji.

4.1.5. Iznošenje imovine

provodi se u tijeku ili nakon požara sa snagama i sredstvima, koja zahtjeva nastala situacija, s posebnom pozornošću na iznošenje dokumentacije, a pod direktnim rukovođenjem voditelja evakuacije ili njegovog zamjenika.

4.1.6. Ostale aktivnosti

- gašenje požara, početno i daljnje,
- tehnički zahvati na kritičnim instalacijama i uređajima,
- pružanje prve medicinske pomoći,
- osiguranje objekta i održavanje reda,
- saniranje posljedica požara.

4.2. Eksplozije

4.2.1. Trajanje

- izvanredno kratko, u dijelovima sekunde,
- događaj je iznenadan.

4.2.2. Opasnosti i posljedice

- opasno udarno djelovanje eksplozije na nazočne osobe, njenim fizičkim učinkom (tlak od nekoliko bara do nekoliko tisuća bara ovisno o vrsti tvari koja je eksplodirala).
- ugrožavanje prisutnih nastalim plinovima, prašinom ili eventualno oslobođenim medijima iz cjevovoda ili spremnika,
- opasnost od pojave paničnog ponašanja,
- oštećenje ili rušenje konstrukcije, te zatrpavanje ljudi i imovine,
- oštećenje instalacija i uređaja,
- moguć nastanak požara.

4.2.3. Evakuacija

- provoditi treba organiziranu evakuaciju odmah nakon događaja, korištenjem
- prohodnih i sigurnih putova i izlaza,
- sprečavati pojavu paničnog ponašanja.

4.2.4. Spašavanje

Provodi se odmah nakon događaja sa snagama i sredstvima koje uvjetuje nastala situacija, u pravilu u sljedećim fazama:

- utvrđivanje položaja blokiranih ili zatrpanih osoba,
- određivanje najpovoljnijeg načina spašavanja s potrebnim osiguranjima od daljnjeg urušavanja,
- oslobađanje i pružanje prve medicinske pomoći.

4.2.5. Ostale aktivnosti

- gašenje eventualno nastalog početnog požara,
- osiguranje objekta i održavanje reda,
- saniranje posljedica.

4.3. Potres veće snage

4.3.1. Trajanje

- vrlo kratko, sekunde ili minute,
- događaj je iznenadan.

4.3.2. Opasnosti i posljedice

- oštećenja objekta,
- zatrpavanje osoba i materijalnih dobara uslijed razaranja i rušenja konstrukcije objekta,
- ugrožavanje ljudi oslobođenim medijima iz cjevovoda ili spremnika,
- opasnost od nastanka požara,
- opasnost od pojave panike.

4.3.3. Spašavanje

- provodi se nakon događaja organiziranim snagama i sredstvima koja ovise o intenzitetu potreba, odnosno stupnju porušenosti objekta,
- postupa se u fazama kao pod 4.1.3.

4.4. Teroristički čin

Teroristički čin je radnja koja može biti vrlo različita po trajanju i opasnosti.

- Trajanje i opasnosti su različite.
- Otklanjanje ove opasnosti provodi se isključivo angažiranjem specijaliziranih osoba ili ekipa, koje su posebno uvježbane za takve slučajeve.

5. OPIS I ANALIZA POSTOJEĆIH INSTALIRANIH ZAŠTITNIH SUSTAVA

5.1. Sustav za dojavu požara

Sustav za dojavu požara je u trenutku izrade ovog plana u funkciji samo na lokaciji Bihaćka 1, a u prostorima trokrilne zgrade u ulici Domovinskog rata izgradnja sustava je još u toku. Sustav je projektiran sukladno Pravilniku o sustavima za dojavu požara ("Narodne novine", broj 56/99) i područje nadzora u objektu obuhvatit će sve prostore na svim etažama.

Lokacija u Bihaćkoj 1 ima protupožarnu centralu u uredu tajnice te automatske i ručne javljače požara. Automatski javljači su raspoređeni po štíćenom prostoru u svakoj prostoriji, a ručni duž putova evakuacije. Vrší se trajan nadzor od 0-24 sata. U slučaju alarma automatski se šalje poziv zaštitarskoj firmi. Ako je alarm izvršen u toku radnog vremena vrši se provjera vjerodostojnosti alarma, a ako je alarm izvršen van radnog vremena odmah se pozivaju vatrogasci.

U građevini postoje sirene koje osiguravaju čujnost signalizacije alarma u bilo kojem dijelu građevine.

Sustav za dojavu požara zahtijeva razrađen plan alarmiranja u kojem moraju biti utvrđeni postupci za vrijeme i izvan radnog vremena, tj. za slučaj prisutnosti uposlenih osoba i za slučaj kad u štíćenom prostoru nema nikoga.

Plan alarmiranja mora biti u skladu s Općim aktom korisnika, odnosno Planom zaštite od požara.

Na vidnom mjestu treba postaviti shematski prikaz plana uzbunjivanja, sa kratkim uputama o postupcima koje je potrebno izvršiti u pojedinoj situaciji.

Pored postupaka u slučaju alarma planom uzbunjivanja moraju biti obuhvaćeni postupci vezani za:

- upozoravanje ostalih prisutnih osoba i njihovu evakuaciju,
- uključivanje dežurnog osoblja u gašenje požara,
- uzbunjivanje najbliže profesionalne vatrogasne postrojbe,
- uzbunjivanje osoblja koje ima posebne dužnosti vezane za zaštitu od požara.

5.2. Hidrantska mreža

Građevina se izvana i iznutra štiti i hidrantskom mrežom .

Projektom instalacija vodovoda i kanalizacije predviđena je vanjska i unutarnja hidrantska mreža koja će osigurati potrebnu količinu vode za gašenje eventualnog požara.

Unutrašnja hidrantska mreža prostora objekata u kojima se nalaze Upravna tijela Splitsko-dalmatinske županije ima 6 hidrantskih ormarića raspoređenih po prostoru, tako da je moguća intervencija gašenja sa na svakoj točki prostora.

U objektu su unutarnji hidranti izvedeni tako da se cjelokupan prostor koji se štiti može pokriti mlazom vode. Pri tom se vodilo računa da duljina crijeva iznosi 15m, a duljina kompaktnog mlaza 5m.

Unutrašnja hidrantska mreža raspoređena je prema Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara ("Narodne novine", broj 8/2006) i Pravilniku o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara (Službeni list, broj 30/91) po svim etažama objekta u kojemu se nalaze Upravna tijela Splitsko-dalmatinske županije, prema priloženom nacrtu.

Za gašenje eventualnog požara vanjskom hidrantskom mrežom koristit će se i vanjski protupožarni hidrant koji se nalazi na manjoj udaljenosti od dopuštenih 80m.

Pregled hidrantske mreže mora jednom godišnje obaviti ovlašteni stručnjak.

5.3. Automatski javljači požara

Automatski javljači požara su određeni u odnosu na namjenu prostora, odnosno očekivani nastanak požara, tako da su upotrijebljeni optički adresabilni javljači požara.

5.4. Ručni javljači požara

Ručni javljači požara rade na principu "RAZBIJ STAKLO" pri čemu dolazi do aktiviranja mikrosklopke. Četvrtastog su oblika, crvene boje i lako uočljivi. Ovakav signal alarmira centralu i daljnje djelovanje ide programiranim algoritmom. Centrala će izvršiti isključenje napajanja električnom energijom.

5.5. Protivpožarni aparati

Prema Pravilniku o održavanju i izboru vatrogasnih aparata ("Narodne novine", broj 35/94, 55/94 i 103/96) treba postaviti potreban broj vatrogasnih aparata, koji ovisi o površini požarnog sektora i požarnom opterećenju:

Uvidom:

Prostor	Tip aparata, komada					
	P2	P6	S6	P9	S9	CO2
Podrum:				3		
Prizemlje:				2	1	
Prvi kat:					1	
Treći kat:				2		
Četvrti kat:					3	
Peti kat:					2	
Bihaćka 1:						
Ukupno:				7	7	

U trenutku izrade ovog Plana dosta aparata je bilo uklonjeno iz prostora radi periodičkog pregleda, stoga je navedeni broj aparata nedovoljan za ovoliku površinu prostora, a u Bihačkoj 1 nema nijednog aparata.

Vatrogasni aparati moraju biti postavljeni na vidljivom mjestu, na maksimalnoj visini od poda 1,35m, a mjesta postavljanja aparata propisno su označena naljepnicom najmanjih dimenzija 150x150mm sukladno važećem pravilniku.

6. NAČIN ALARMIRANJA U SLUČAJU POŽARA

U slučaju pojave požarnog alarma uključuje se lokalna zvučna i svjetlosna signalizacija na vatrodojavnoj centrali i sirena.

Vatrodojavna centrala automatski prosljeđuje alarm zaštitarskoj firmi. Ako je alarm dojavljen u toku radnog vremena Upravnih tijela, provjerit će se njegova vjerodostojnost telefonskim pozivom. Ako je alarm dojavljen izvan radnog vremena Upravnih tijela, bit će pozvana vatrogasna postrojba grada.

Radnik koji je prvi uočio požar, nakon vizualnog pregleda štice objekta, i u slučaju stvarnog požara, odmah pristupa početnom gašenju požara ručnim vatrogasnim aparatom za gašenje požara, a u slučaju da sam ne može lokalizirati požar, obavješćuje Javnu vatrogasnu postrojbu grada Splita, kako je određeno u točki 13.

Da bi se u slučaju potrebe mogla brzo pozvati potrebna pomoć kod voditelja i zamjenika voditelja akcije evakuacije i spašavanja stoji spisak važnijih telefonskih brojeva, a isti se objavljuje i na oglasnoj ploči i na svakoj etaži, i to:

- telefonski broj voditelja evakuacije,
- telefonski brojevi svih pročelnika upravnih odjela (katovi i izdvojeni prostori),
- telefonski broj Javne vatrogasne postrojbe Grada Splita (93),
- telefonski broj prve medicinske pomoći (94),
- telefonski broj Policije (92).

Telefonske linije, i vatrodojavne instalacije moraju se trajno održavati u ispravnom stanju.

U slučaju nastupa iznenadnog događaja koji bi mogao ugroziti život i zdravlje radnika u poslovnim prostorijama:

- vrši se momentalno alarmiranje radnika usmenim putem za početak evakuacije i spašavanja,
- daje se zvučni alarm putem vatrodojavnog uređaja za evakuaciju i spašavanje uz prethodnu provjeru nastalog događaja od strane ovlaštenika za zaštitu na radu i zaštitu od požara ili voditelja evakuacije i spašavanja.

7. ANALIZA DULJINE, ŠIRINE, STANJA OSVJETLJENJA, OZNAČAVANJA I PROPUSNE MOĆI SVIH EVAKUACIJSKIH PUTOVA I IZLAZA U SVRHU PROVOĐENJA EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA ZA SLUČAJ IZNENADNOG DOGAĐAJA KOJI MOŽE UGROZITI ŽIVOT I ZDRAVLJE

U Upravnim tijelima Splitsko-dalmatinske županije evakuacija je osigurana dovoljnim brojem stubišta.

Iz prostora stubišnih vertikalna u nivou prizemlja izlazi se iz građevine.

Površine izlaznih putova u objektima u kojima se nalaze Upravna tijela su od negorivog materijala, kako podnih obloga, tako zidova i stropova.

Kapaciteti putova izlaženja zadovoljeni su samom izgradnjom stubišta.

Horizontalni izlazi (vrata) koji vode iz građevine u nivou prizemlja svojom širinom znatno premašuju kapacitet osoba koje se mogu zateći u Upravnim tijelima Splitsko-dalmatinske županije.

Osvjetljenje je izvedeno kao prirodno i umjetno, sa dovoljnim brojem svjetiljki.

Osvjetljenje putova za izlaženje treba pored postojeće rasvjete za slučaj nužde biti na izlazima iz zona (npr. ispred stubišta) označeno svjetlećim znakom sa rezervnim izvorom napajanja. Panik rasvjeta osvjetljava prostor izlaza minimalnim osvjetljenjem od 1 luks, mjereno na podu prostorije, u vremenu od najmanje 1 sata po uključanju, što osigurava minimalan nivo osvjetljenja u slučaju evakuacije te ujedno označava pravce napuštanja građevine.

8. POŽARNO OPASNE PROSTORIJE I MOGUĆE GRANIČENJE S EVAKUACIJSKIM PUTOVIMA ILI IZAZIMA

U Upravnim tijelima Splitsko-dalmatinske županije nema požarno opasnih prostorija koje se graniče s evakuacijskim putovima i izlazima. Požarno opasne prostorije jesu kotlovnica i strojarnica dizala.

9. OPREMLJENOST ZA PROVOĐENJE EVAKUACIJE

Sprave i oprema za evakuaciju i spašavanje

U slučaju iznenadnog događaja, kada se evakuacija nije mogla obaviti planiranim putovima evakuacije, provodi se akcija spašavanja ugroženih osoba.

Oprema za spašavanje za Upravna tijela nalazi se u odgovarajućem skladištu, a spisak opreme i sredstava za provođenje evakuacije i spašavanja mora biti u prilogu ovog Plana.

10. OSPOSOBLJAVANJE I UVJEŽBAVANJE RADNIKA ZA PROVOĐENJE EVAKUACIJE

Svi radnici Upravnih tijela Splitsko-dalmatinske županije moraju se upoznati sa sadržajem ovoga Plana i na propisani način osposobiti i uvježbati za njegovo provođenje, o čemu brine ovlaštenik Upravnih tijela.

10.1. Smatrat će se da su radnici osposobljeni za provođenje evakuacije i spašavanja ako su uspješno savladali osposobljavanje iz područja zaštite na radu i zaštite od požara koji programi su obuhvatili poglavlja o evakuaciji i spašavanju, te pružanju prve pomoći, a sukladno odnosnim odredbama Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine" 59/96, 94/96, 114/03, 100/04, 86/08, 116/08 i 75/09) i Pravilnika o programu i načinu osposobljavanja

pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine ugrožene požarom ("Narodne novine", broj 61/94).

Na osnovu ovog Plana moraju se provesti praktične vježbe najmanje jedanput u dvije godine.

10.2. Upoznavanje sa Planom evakuacije i spašavanja

Sa Planom evakuacije i spašavanja u slučaju izvanrednog događaja moraju se upoznati svi radnici. Također, s planom evakuacije mora se upoznati i radnik kod premještanja na drugo radno mjesto. Upoznavanje obavljaju voditelji organizacijskih jedinica na odnosnom prostoru.

11. KONTROLA PREVENTIVNIH MJERA ZA EVAKUACIJU I SPAŠAVANJE

11.1. Planirani evakuacijski putovi i izlazi moraju se tijekom korištenja objekata neprekidno održavati u skladu sa zahtjevima sigurnosti.

11.2. Stalna kontrola i briga za stanje i sigurnost evakuacijskih putova i izlaza dužnost je svih radnika Upravnih tijela Splitsko-dalmatinske županije, a posebno radnika sa zaduženjima iz područja zaštite na radu.

Dužnost je, također, svih stalnih ili povremenih korisnika objekata ili prostora voditi brigu o stanju sigurnosti evakuacijskih putova i izlaza.

11.3. O uočenim promjenama ili nedostacima na evakuacijskim putovima i izlazima odmah se izvješćuje radnik zadužen za vođenje zaštite na radu, koji mora odmah organizirati njihovo dovođenje u sigurno stanje.

12. OVLAŠTENJA I DUŽNOSTI U EVAKUACIJI I SPAŠAVANJU

Cjelokupnom akcijom evakuacije i spašavanja radnika iz Upravnih tijela Splitsko-dalmatinske županije zapovijeda:

- U radno vrijeme osoba imenovana za voditelja evakuacije i spašavanja ili imenovani zamjenik, a u slučaju da navedeni nisu nazočni u objektu, tada radnik koji je započeo sa istom.

12.1. Organizacija evakuacije i spašavanja

12.1.1. Za ukupan prostor Upravnih tijela Splitsko-dalmatinske županije određuje se ekipa za evakuaciju sljedećeg sastava:

- voditelj ekipe,
- zamjenik,
- članovi.

Sastav ekipe za evakuaciju određuje i ažurira Ovlaštenik župana Splitsko-dalmatinske županije.

Evidencija o sastavu ekipe vodi se na posebnim listovima, prema uzorku koji je priložen ovome Planu (Privitak 2).

Broj članova ekipe za evakuaciju samostalno određuje voditelj evakuacije.

12.2. Zaduženja kod provođenja evakuacije i spašavanja

12.2.1. Voditelj ekipe za evakuacije ili njegov zamjenik,

Voditelj ekipe za evakuaciju određuje se za ukupan prostor.

Imenovanje voditelja ekipe i njegovog zamjenika vrši Ovlaštenik Upravnih tijela Splitsko-dalmatinske županije, a što je navedeno u privitku ovog Plana u dijelu sastava ekipe za provođenje evakuacije.

Voditelj ekipe za evakuaciju ili njegov zamjenik, u slučaju neposredne opasnosti za život i zdravlje prisutnih osoba ili na temelju primljene obavijesti:

- aktivira članove ekipe i naređuje početak evakuacije na način kojim neće uzrokovati nemir ili paniku među prisutnima,
- surađuje i kontrolira provedbu evakuacije,
- organizira i provodi iznošenje važne dokumentacije i imovine iz objekta,
- koordinira rad članova ekipe za evakuaciju,
- odgovoran je za organizaciju i provedbu evakuacije i spašavanja osoba koje se nisu mogle pravovremeno evakuirati, a u slučaju da vlastitim snagama (raspoloživim ljudstvom) to ne može učiniti, poziva vanjske interventne snage (profesionalnu vatrogasnu postrojbu i dr.).

12.2.2. Članovi ekipe za evakuaciju:

Članove ekipe za provođenje evakuacije određuje voditelj ekipe za provođenje evakuacije, a obvezni član ekipe za evakuaciju je ovlaštenik poslodavca za zaštitu na radu, te isti:

- sudjeluju u provedbi evakuacije primarno djelujući protiv mogućih pojava paničnog ponašanja,
- postupaju po naredbama voditelja ekipe,
- samostalno poduzimaju hitne mjere kojima se osigurava brža i učinkovitija evakuacija.

12.2.3. Neposredni voditelji evakuacije (katovi i izdvojeni prostori) dužni su postupiti na sljedeći način:

- okupiti sve radnike, te posjetitelje Upravnih tijela Splitsko-dalmatinske županije i upozoriti ih na pojavu iznenadnog događaja, utvrditi da li je nastala panika i kojih razmjera,
- uz pomoć radnika poduzeti mjere za suzbijanje panike među posjetiteljima, te ih usmjeriti na označene putove, izlaze i mjesto okupljanja,
- organizirati evakuaciju ozlijeđenih i neozlijeđenih osoba tako da fizički najjače osobe prenose ozlijeđene,
- narediti iznošenje vrijednih isprava, vrijednosnih papira i prenosive vrijedne imovine,
- provjeriti da li su svi radnici napustili svoja radna mjesta, odnosno posjetitelji Upravnih tijela Splitsko-dalmatinske županije prostore istih,
- upoznati voditelja evakuacije o mjerama i radnjama koje su bile poduzete.

12.2.4. Svi radnici Upravnih tijela Splitsko-dalmatinske županije dužni su postupati na slijedeći način:

Radnik koji prvi uoči opasnost, dužan je upozoriti ostale radnike na opasnost, te istovremeno izvijestiti neposrednog voditelja i radnika odgovornog za provođenje evakuacije i spašavanja.

Radnici se u toku evakuacije moraju pridržavati uputa koje daju radnici određeni za vođenje evakuacijom i spašavanjem.

Radnici su dužni na znak uzbune:

- prema uputama, brzo i bez panike napustiti prostorije,
- uputiti se normalnim kretanjem k evakuacijskim izlazima, odnosno na utvrđeno zbornom mjesto,
- zadržati se na utvrđenom zbornom mjestu do obavijesti o raspuštanju,
- tijekom evakuacije izvršavati naredbe osoba zaduženih za organizaciju evakuacijskog procesa.

12.3. Evakuacija i spašavanje iz prostora sa vrijednostima

U slučaju evakuacije i spašavanja iz prostora sa vrijednostima koje bi se tijekom procesa evakuacije i spašavanja mogle otuđiti ili zlouporabiti, čime bi nastala veća šteta za Upravna tijela Splitsko-dalmatinske županije, odnosno član ekipe za evakuaciju zadužen je za zatvaranje, zaključavanje i postavljanje zaštitnih instaliranih mjera tehničke zaštite nakon izlaska zadnje osobe iz tog prostora. Za imenovanje navedenog člana ekipe, kao i za definiranje navedenih prostora sa vrijednostima zaduženi su voditelji evakuacije na odnosnim etažama to jest izdvojenim prostorima.

13. POSTUPAK I ZADUŽENJA U SVEZI OBAVJEŠTAVANJA DRUGIH SLUŽBI I USTANOVA O POTREBI NJIHOVE POMOĆI ZA EVAKUACIJU I SPAŠAVANJE

Odluku o pozivanju potrebnih službi može dati voditelj evakuacije ili njegov zamjenik, a u slučaju da navedeni nisu nazočni u objektu, tada odnosni voditelj koji je prvi započeo evakuaciju i spašavanje.

Do dolaska vatrogasne jedinice cjelokupnim aktivnostima evakuacije i spašavanja rukovodi voditelj evakuacije, odnosno njegov zamjenik, a u slučaju da navedeni nisu nazočni u objektu, tada odnosni voditelj koji je prvi započeo evakuaciju i spašavanje.

14. ZBORNA MJESTA OKUPLJANJA NAKON EVAKUACIJE

Na znak uzbunjivanja o iznenadnom događaju, svi radnici i posjetitelji iz prostorija u kojima se nalaze, odnosno rade, upućuju se prema glavnom ili pomoćnim ulazima/izlazima, putovima evakuacije pod vodstvom članova ekipe za evakuaciju.

Zbornom mjesto za radnike i posjetitelje koji se zateknu u prostoru Upravnih tijela Splitsko-dalmatinske županije je:

- prostor na zapadnom dijelu trokrilne upravne zgrade ispred glavnog ulaza u Upravna tijela Splitsko-dalmatinske županije, između krila trokrilne zgrade,
- prostor ispred ulaza u zgradu za odjel u Bihačkoj 1.

Putovi i izlazi evakuacije označeni su na nacrtu u prilogu ovog Plana.

Sa ulazno – izlaznih mjesta radnici i posjetitelji se upućuju na zborna mjesta.

Zborna mjesta su tako izabrana da su dovoljno daleko od ugroženih prostorija i da osiguravaju:

- da evakuirane osobe nisu izložene opasnostima koje postoje na mjestu intervencije,
- da iste ne ometaju daljnji tok intervencije i ne prave paniku.

Za povrijeđene radnike i posjetitelje zborna mjesta je u jednom od neugroženih prostora, što će odrediti voditelj ekipe na licu mjesta.

15. NAČIN OBAVLJANJA KONTROLE SVIH MJERA KOJIMA SE OMOGUĆAVA EVAKUACIJA

Nadzor nad funkcioniranjem ovog Plana provodi Ovlaštenik župana Splitsko-dalmatinske županije, odnosno ovlaštena pravna osoba za odnosne poslove, o čemu redovito informira voditelja cjelokupne evakuacije, odnosno njegovog zamjenika.

16. AŽURIRANJE I USKLAĐIVANJE PLANA

Ovaj Plan se usklađuje odmah nakon svake izmjene podataka o čemu brine Župan Splitsko-dalmatinske županije.

Župan prati sadržaj i odredbe ovog Plana, te predlaže potrebne izmjene ili dopune koje osiguravaju njegovu primjenu.

17. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Ovaj Plan stupa na snagu 8 dana od dana objave u "Službenom glasniku Splitsko-dalmatinske županije".

Prilozi 1,2 i grafički dio su sastavni dio ovoga plana.

Prilog 1. Uzorak lista za sastav ekipe za evakuaciju

Prilog 2. Spisak opreme i sredstava za provođenje evakuacije i spašavanja

Grafički dio: Tlocrtne situacije za Upravna tijela Splitsko-dalmatinske županije

- Podrum
- I kat

- II kat
- III kat
- IV kat
- V kat
- Bihaćka 1 III kat
- Bihaćka 1 stubište

KLASA: 020-01/10-02/0318
URBROJ:2181/1-02-10-1
U Splitu, 10. lipnja 2010.

ŽUPAN

Ante Sanader, dipl. ing., v.r.